

Aýallar / satiriki hekaýa

Category: Hekaýalar, Kitapcy, Satiriki hekaýalar, Sözler

написано kitapcy | 23 января, 2025

Aýallar / satiriki hekaýa AÝALLAR

– Goý, gyz, adyny tutma şolaryň. Menem ärsumak diýip birine ýal berip ýörün. Hojalyga berýän peýdasy ýok. Ertir işe gider, agşamam dolanyp geler. Gelende-de altyn tezekleýän ýaly uly minnetlidir: «Hany çaýyň, hany naharyň?». Hamana biz uzakly gün çaýyň başynda gybat edip oturan ýaly.

– Hawa-da gyz. Bir günjük bir ýerimizi çalşyp, ýaşap görsedik. Gadrymyzy soň bilerdiler.

Bu iki aýalyň «Ikarusyň» kürsüsünde awtobusyň içindäkileri agyzlaryn garadyp, erkeklere dil ýetirip gelşi, tütedip endamyma ot basana dönderdi. Dogry-da, gursagynda erkeklik nyşany bolan, bu iki heleýiň kemsidiji sözlerini diňläp oturybilmese gerek. Emma durlar-a hon-ha, agyzlaryny öweldişip. Özünüze belli, geldi gaharym, atylyp baryp, iki daýzanyň gaşynda häzir boldum. Ajy ýylgyryp, söz okladym:

– Näme, daýzalar, ýassykdaşynyňdan närazymy?

Olar üşerilişip, ýüzüme seredişdiler.

– Senem birini hoş edip ýören dälşiň ogul. – Daýza jorasynyň ýüzüne seredibem: – Gördüňmi, ana, bylar şeýdip, üstesine içiňem ýakýarlar. Toba! Toba! – diýdi.

– Tobany öz ärleriňizi görüp aýdyň. Onsoňam öz ýalta ärleriňiz bilen deňeşdiriji bolmaň. Ärlerem dürli-dürlidir. Ynha, menden welin, aýalymjan eger-eger närazy bolup bilmez.

Men hondonberisirän bolup, gopbaryp oturdym.

– Aý, goý-a!

– Hawa!

Daýzalaryň biri:

– A gyz, görýän welin, gowuja ärlerem bar ýaly-la?! – diýip, jorasyna ýüzlendi-de, maňa golaý egildi:

– Hany, aýt, aýalyňy nädip hoş edýäň?

– Onuň üçin sylag-hormat gerek. Has takygy özüňi söýdürmegi başarmaly.

- Aýallarmy?
- Gürrüň aýallar barada barýarmy? – Men birazajyk gatyrganjak boldum.
- Ýok, erkekler barada!
- Onda näme, aýallarmy diýýäň?
- Wiý, hawa-da, onsoň?
- Onsoňy şol, özüňi söýdürip bilseň bolany.

Daýza seňrigini ýyggyrды:

- Şeýlemi?
- Şeýle!
- Şeýle bolsa sen özüňi söýdürip bilýäňmi?
- Wah, ol men diýip, ölüp ýatyr ahyry!
- Aý, go-ýa?!
- Hawa! Eger ähli ärler meniň ýaly bolsalar, onda soňky ýyllardaky döreyän är-aýallaryň oňsuksyzlyklary duw-dagyn bolup giderdi. Haýp, ony hemme kişiler edibilenok-da – diýip, özümi geni hasaplap, gürrüňe başladym. Awtobusyň içinde oturan-u-dik duranlaryň barysy diýen ýaly gulaklaryny üşerdişip, maňa tiňkesini dikdiler. Men bolsa aýalyma öýlenjek bolup ýören günlerim dyza çöküp ýalbaryşlarymy, är dek söz berişlerimi ýatlaýardym. – Hawa, ertir irden gaýra ýagtylyp, ugranda ýorgandan ýuwaşja sogrulyp çykýaryn. Çaý guýup, gaýnaýança mal-hallary görüşdirýärim. Sygry sagýan. Haýk, şu sygrymy diýsene... Muň ýaly sygyr başga hiç kimde ýokdur. Ýogsa hiç bir sygyr başga hiç kimde ýokdur. Ýogsa hiç bir sygyr aňsat ýanyna erkek kişileri eltýän däldir welin, adam dannanok-da. Ýa bolmasa aýalymyň ýaglygyny orananymsoň, aýalymdyr öýdýärmimi... Ana, onsoň gelip, sagada seredýärim. Çaýy demläp basyrýan-da tamdyr oduny getirýän. Howlyny syryp-süpürýän. Oh-how, adamlar, bu bir fizarýadja ahyry. Säher çagynda beýle hereketler ediberseň, keýpiňem göterilip, şähdiňem açyk bolýan eken. Käbir aýallar nädip sagdyn bolýarka diýýädim welin, munuň syry başga ekeni. Ýöne ir säherden obanyň itlerini yzyna düşürip, ylgan bolup ýörenlerem bar. Aý, olaryň «kädisi» işlänok-laý. Güýjüni biderek ýere sarp edişip ýörler. Eger-de olaram meňki ýaly hereket etseler, hem-ä özüne peýdaly, hemem aýalyňa. Ana, onsoň işleri birlaý edemsoň,

ýuwaşja baryp, pyşyrdap, aýalymy oýarýan: «Gözel jan, aý, Gözel jan, turaýjakmy ezizim? Hemme işler edildi. Çaýyňam taýýar. Bir zatlar jyz-byz edeýinmi? Ýa ýene biraz ýatjakmy?» diýip, dözmeseňem, görgülijigi oýarmaly bolýa. Sebäbi işinden gijä galaýsa, ol däl-de men uly käýinç eşidýän. Uzakly gün günäli çaga ýaly onuň öňünde boýnumy sallap durmaly bolýan. Aýalym turup, el-ýüzüni ýuwyança ýorgan-ýassyklary ýygnap, jaýy syryp-süpürýän. Çay içip otyrkak sallançagy üwremegem meniň boýnuma. Aýalymyň iýen-içeni aýygan ýerine barmaly ahyryn. Garnyny mäkäm doýurmasa, barlagçy bolup uzakly gün kinoteatryň agzynda durmak her kişä başardýan zat däl. Onda-da onuňky ýaly ullakan göwrä. Aýalym eşiklerini geýýänçä, saçagy ýygnap, çagalarymyzy ýaslä eltip gelýän. Reňklerini çalynýança bolsa sakgalymy syryp, eşiklerimi ütökläp geýýän, köwşüme reňk çalýan. Onsoňam näme, taksi tutup, aýalymy işe ugradýan-da, özüm awtobusa garaşýan. İşde-de bar aladam aýalym. Görgüli işden ýadap geler, agşamlyk öňünde näme bişirsem gowy bolarka diýip, uzakly gün alada edýän. İş ahyrlaberende elime torumy alyp, bazary, dükanlary aýlanyp, gerek-ýarak zatlarymy alyp, ýolugra-da ýaslä darap, öýe barýan. Nahar bişirýän. Garaňky gatlyşyp ugradygy sygyrlary sagyp, mallara ot dökýän. Ýöne il-ganden hyjuw edip, kirlerdir çagalaryň arlyklaryny içerde ýuwmaly bolýaryn. Ýene deň-duşlarym biziň bilen tirkeşenok, ýeköýli diýýämişler. Elimiň degmeýänini görübem durlar welin, aý, olar bilen tirkeşmäniňden gowusy ýok. Olar alkaşlar-laý! Içişjek bolýandyrlar. Men welin, Gözel jana öýlenen günümde başlap, içginiň, çilimiň nämedigini her näçe kynam bolsa unutdym. Dogry-da, aýalyň ýanynda agzyňy aňkadyp oturmak gelşiksizlik ahyry. Kino-konserte gitseňem, şol wejera zatlar. Onam şol günden goýbolsun etdim. Ýalan sözlemäýin, aýalym wagtal-wagtal gidýä. Ýöne onuňam abraýynyň bardygyna buýsanýan. Ony ulaglyja elin getirip gidýärler. Kä günler dagy äkidýärlerem, gijäniň bir wagty getirýärlerem. Şeýle aýalyň barka, başga armanyň näme? Onuň gymmatbaha gulakhalkalary, gülýakalary, aýakgaplary, köýnekleri üçin ýeke köpügem çykaramok. Özi gazanýar. Sowgat berýämişler. Ynanýan. Şäheriň kinoteatrlaryna soňky wagtlarda gowy-gowy filmler gelip

ugranmyş. Şeýle bolsa, aýalyma-da adamlaryň işi düşýändir. Ine, gördüňizmi daýzalar! Bizde nähili ezzet-hormat bar. Häzirem aeroporta barýan. Aýalymyň uýasy kurortdan gelýämiş, şony garşylamaga barýan. Gaýdysyn bolsa, munuň ýaly arabada siziň ýaly gybatçylaryň arasynda gaýtman, taksilije gaýdaryn. Aýalym şeý diýdi. Geçen ýylam bir gezek taksä münüp görüpdim. Ýöne ol könedi. Nesip bolsa, bu gezek saýlap täzejesini münerin...

Ýene-de çişerilip, daýzalaryň ýüzüne seretdim:

– Nähili eken? Menden är boljakmy? Gözüňiz gidiberendir görseňiz!

Töwerekdäkileriň käsi pyňkyrsa, käsi geň galyp maňa seredýärdi. Bilýän, daýzalary duzlady diýýändirler.

Onýança daýzalaryň birisi çyny bilen maňa ýüzlendi:

– Aý ogul, dogrudan, şeýdäýýäňmi?

– Näme, ýalan sözleýändir öýdýäňizmi?

– Aý, onda sen-ä, bir heleý ekeniň!

– Nä-äme?!

– Heleý ekeniň. Baý, är bolaýşyny! Utanman agzyny dolduryp gürlänem bolýa – diýdi-de, jorasyna ýüzlendi. – Görýäňmi, jora jan, men aýtdym ahyryn, bi erkeklerde san galmandyr diýip. Hälem biz şulary är diýip saklap ýörüs. Aý, ýör, düşeli, ine aeroporta-da geldik. Muň ýaly ärsumagyň agzyna garap otursak, öýümizdäki aç galar – diýşip, awtobusdan düşüp gitdiler. Menem näme, aýalymdan başga aýallardan gep alup galýanmy näme. Awtobusdan düşdüm-de, sesimiň yetdiginden olaryň yzyndan gygyrdym:

– Özüňiz heleý! Heleý bolmasaňyz, heleý köýnek geýmezdiňiz!

Jorageldi SAPARGELDIÝEW. Satiriki hekaýalar